

нали – пътуват само през летния период за по-лесно намиране на работа, а всички останали са все още постоянно пътуващи.

Във Франция средното образование е безплатно и обхваща децата от двегодишна възраст на детската градина до завършване на средния курс на обучение, без да се прави разлика по пол, етнос, религия и т.н. Едновременно с това учителят е държавен служител и се ползва от всички права, които гарантира законът за държавния служител. Последният пък от своя страна има двестагодишна история и тя започва от времето на Наполеон. Всяко училище има лекар, медицинска сестра и социален работник, от грижите на които учениците се ползват безплатно. На особена почит тук са училищните психолози.

От 2002 г. насам Министерството на образованието и науката на Франция е разработило и изпратило за изпълнение специално окръжно, което има за цел да предотврати сегрегацията в образованието на мигриращите ромски деца, които от 10 години насам проявяват все по-нарастващ интерес към образованието на своите деца. Основните задачи, които си поставя това окръжно, са свързани със:

- » специална инструкция за посрещане на родителите на ромски деца в учебните заведения, разговорите с тях, показване на учебната база лично от директора, запознаване с училищните традиции и изисквания;
- » с това, че ромските деца трябва да се записват в класове, които съответстват на тяхната възраст и ниво на усвояване на учебния материал, а по-изоставащите да посещават допълнително и специално разкритите в учебните заведения групи за наваксване;
- » с ползването на безплатен транспорт, храна, учебници, учебни материали и пособия;
- » с инструкция за директора за това, че при завършване на началното образование на ромските деца те трябва да бъдат насочвани към прогимназията със специално подкрепящо писмо и т.н.

Всички учители във Франция ежегодно преминават задължителни форми на квалификация, при която в рамките на три часа получават знания за историята и културата на чергарите, за приложението на специалното окръжно и за необходимостта от записване на децата на ромите в обикновени училища, както и за оказване на допълнителна помощ за по-безболезненото им интегриране в образователната система.

Ромските деца от уседналите и адаптирани към социалната среда семейства се обучават сред децата от мнозинството. Според познавачите на образователната система в Италия основен проблем са децата на пътуващите ромски деца.

Още през 60-те години на XX век се създават специални класове за ромските деца. Училищата им са известни под наименованието „Lacio drom“ („На добър път“) и са в сътрудничество с признатата от държавата организация „Opera nomadi“. От 1971 г. образователното министерство на Италия в съгласие с „Lacio drom“ прие класовете под същото наименование да се считат за подготвителен период за основното училище. От 1974 г. се приема концепция, според която ромските деца трябва да посещават общите училища и да се обучават заедно с другите деца. Така „Lacio drom“ класовете остават да действат само за децата на номадските ромски деца.

Във Франция средното образование е безплатно и обхваща децата от двегодишна възраст...

В Италия
(Ключуков, 1996:41-44)